

У К Р А Ї Н А
КІРОВОГРАДСЬКА МІСЬКА РАДА
ТРЕТЯ СЕСІЯ СЬОМОГО СКЛИКАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 10 червня 2016 року

№ 315

Про затвердження Програми
регулювання чисельності
безпритульних тварин у
м. Кіровограді на 2016-2020 роки

Керуючись статтями 26, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», на виконання Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», Кіровоградська міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Програму регулювання чисельності безпритульних тварин у м. Кіровограді на 2016-2020 роки (додається).
2. Включити Програму регулювання чисельності безпритульних тварин у м. Кіровограді на 2016-2020 роки до складу Програми економічного і соціального розвитку міста Кіровограда на 2015 рік та основні напрями розвитку 2016 і 2017 років.
3. Головному управлінню житлово-комунального господарства Кіровоградської міської ради за підсумками виконання бюджету за I півріччя 2016 року внести на розгляд міської ради зміни до програми в частині фінансування заходів Програми, в тому числі щодо будівництва притулку тимчасового утримання безпритульних тварин.
4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійні комісії Кіровоградської міської ради з питань житлово-комунального господарства, енергозбереження та комунальної власності, з питань бюджету, податків, фінансів, планування та соціально-економічного розвитку та заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Мосіна О.В.

Міський голова

А. Райкович

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Кіровоградської
міської ради
10 червня 2016 року
№ 315

ПРОГРАМА
регулювання чисельності безпритульних тварин
у м. Кіровограді на 2016-2020 роки

Зміст

1. Загальні питання
2. Мета і завдання Програми
  - 2.1. Мета Програми
  - 2.2. Завдання Програми
3. Основні напрями реалізації Програми
4. Сучасний стан сфери поводження з безпритульними тваринами у м. Кіровограді
5. Шляхи вирішення завдань Програми
6. Етапи реалізації заходів Програми
7. Механізми забезпечення реалізації Програми
  - 7.1. Нормативно-правове забезпечення
  - 7.2. Фінансове забезпечення
  - 7.3. Організаційне забезпечення
  - 7.4. Забезпечення управління і контролю
8. Очікувані результати реалізації заходів Програми
9. Додаток до Програми

1. Загальні питання

Одним із важливих критеріїв приналежності до європейської цивілізації є ставлення суспільства до тварин. Прийняття Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» від 21.02.2006 відображає якісне зрушення в громадській свідомості, коли проблема захисту тварин від жорстокого поводження переходить до розряду соціально значущих. Закон України спрямований на захист від страждань і загибелі тварин унаслідок жорстокого поводження з ними, захист їх природних прав та укріплення моральності й гуманності суспільства і означає перший крок уперед назустріч становленню в Україні по-справжньому гуманного і цивілізованого суспільства.

Необхідність регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у місті Кіровограді викликана перебуванням великої кількості безпритульних тварин на території міста, що у свою чергу призводить до погіршення його санітарно-епідеміологічного та екологічного стану, якості життя мешканців і гостей міста, загибелі тварин та жорстокого поводження з ними.

Найбільш ефективним і науково підтвердженим методом зменшення чисельності безпритульних тварин є метод їхньої стерилізації хірургічним шляхом. З цією метою необхідно організувати роботу з проведення масової стерилізації всіх безпритульних тварин у місті та проводити широку агітацію серед власників тварин про необхідність стерилізації своїх вихованців.

Масова стерилізація безпритульних тварин протягом першого року вже забезпечить стійку динаміку зниження їхньої чисельності на території міста. Продовження цієї роботи протягом наступних 4-5 років у тих же обсягах дозволить довести чисельність цих тварин до мінімального рівня, необхідного для міського середовища.

Для впровадження масової стерилізації необхідно організувати роботу з вилову безпритульних тварин. З цією метою потрібно розробити і затвердити відповідно до чинного законодавства Порядок вилову безпритульних тварин на території м. Кіровограда.

Для здійснення вилову безпритульних тварин необхідно визначити виконавця, який буде здійснювати відлов безпритульних тварин та доставку їх до установ ветеринарної медицини для стерилізації або в притулки безпритульних тварин для стерилізації вилонених тварин, утримання, гуманної евтаназії.

Безпритульним тваринам, що пройшли стерилізацію, вакцинацію, реєстрацію, ідентифікацію, може бути надано статус «санітарного собаки міста» і вони можуть бути відпущені в міське середовище.

Випуску підлягають винятково неагресивні здорові тварини. Пріоритетним є передача стерилізованих безпритульних собак любителям тварин.

Ліцензовані установи ветеринарної медицини для стерилізації або притулки повинні мати висококваліфікованих фахівців, здатних виконувати цю роботу у масовому масштабі, без післяопераційних ускладнень у тварин.

З метою забезпечення збору і обробки інформації про динаміку чисельності тварин у місті, прогнозування її змін, оцінки ефективності проведених заходів, розробки рекомендацій для прийняття подальших рішень необхідно організувати систему моніторингу ситуації, що відбувається в сфері поводження з безпритульними тваринами. До цієї роботи доцільно залучити установи ветеринарної медицини, співробітників житлових організацій, квартальні комітети приватної забудови на території м. Кіровограда, представників громадських організацій у сфері захисту тварин.

З огляду на те, що однією з причин поповнення популяції безпритульних тварин у місті є безвідповідальне до них ставлення їхніх власників (тварини виявляються викинутими, кинутими в місцях продажу), необхідно організувати роботу, спрямовану на усвідомлення власниками відповідальності за своїх вихованців, гуманного ставлення до безпритульних тварин, вирішення проблеми безпритульних тварин цивілізованими методами.

Враховуючи галузевий профіль, цю діяльність може здійснювати управління ветеринарної медицини в м. Кіровограді, Кіровоградська міська державна лікарня ветеринарної медицини, громадські організації захисту тварин.

До роботи, пов'язаної з інформуванням населення про поводження з тваринами, необхідність їхньої реєстрації, іншою просвітницькою та виховною роботою з питань, пов'язаних з поводженням з тваринами, доцільно залучити громадські організації захисту тварин.

Законом України «Про захист тварин від жорстокого поводження» встановлені правові норми у сфері поводження з тваринами. Статтею 24 цього Закону передбачена наявність місцевих програм регулювання чисельності тварин у населених пунктах.

Таким чином, з урахуванням ситуації, що склалась у м. Кіровограді в сфері поводження з домашніми та іншими тваринами, а також положень зазначеного Закону, виникла нагальна необхідність у розробці і прийнятті Програми регулювання чисельності безпритульних тварин у м. Кіровограді на 2016-2020 роки (далі - Програма).

2. Мета і завдання Програми

2.1. Мета Програми

Зменшення кількості безпритульних тварин виключно гуманними методами, покращення санітарно-екологічної та епізоотичної ситуації у місті. Створення умов для профілактики явища безпритульних тварин. Зміна громадської думки у бік цивілізованого, гуманного та етичного ставлення до тварин, що благотворно вплине на виховання підрастаючого покоління і моральний клімат у суспільстві.

2.2. Завдання Програми

Мета Програми може бути досягнута шляхом вирішення наступних завдань:

- визначити виконавця, який буде здійснювати відлов безпритульних тварин на території м. Кіровограда;
- впровадження системи гуманного вилову безпритульних тварин;
- проведення масової стерилізації безпритульних тварин;
- щеплення та лікування безпритульних тварин;
- проведення роз'яснювальної та агітаційної роботи серед власників тварин про необхідність стерилізації домашніх тварин;
- створення у місті притулків для тварин різних форм власності;
- недопущення вилову тварин шляхом отруєння та відстрілу;
- здійснення інформаційно-просвітницької роботи серед населення щодо необхідності дотримання Правил утримання домашніх тварин у м. Кіровограді затверджених рішенням Кіровоградської міської ради від 19.08.2010 № 3674.

3. Основні напрями реалізації Програми

Основними напрямами реалізації Програми є:

- діяльність у сфері поводження з безпритульними тваринами;
- діяльність у сфері поводження з домашніми тваринами, що мають власників;
- інформаційно-просвітницька і виховна робота, спрямована на формування гуманного ставлення населення міста до тварин.

4. Сучасний стан сфери поводження з безпритульними тваринами у м. Кіровограді

Наявність собак і котів у місті цілком виправдана сучасними моральними та етичними нормами.

Основними причинами, що призводять до збільшення популяції безпритульних тварин і, як наслідок, до погіршення санітарно-епідемічного і екологічного стану міста:

- неврегульоване нормативно-правове забезпечення питань поводження з тваринами як в Україні в цілому так і у м. Кіровограді;
- недосконалість механізмів регулювання кількості безпритульних тварин;
- недосконалість існуючої системи реєстрації та ідентифікації тварин;
- відсутність матеріально-технічної бази, організаційного і фінансового забезпечення контролю за чисельністю безпритульних тварин, обліку і реєстрації домашніх і безпритульних тварин;
- не відпрацьована система поводження з безпритульними тваринами, а саме: проведення їхньої стерилізації, застосування сучасних гуманних методів евтаназії;

незначна кількість стерилізованих безпритульних і домашніх тварин;
 наявність надлишкової кормової бази;
 наявність випадків безвідповідального ставлення власників до тварин,
 через що вони виявляються кинутими або загубленими, недотримання Правил
 утримання домашніх тварин у м. Кіровограді;
 відсутність контролю у місцях продажу;
 відсутність у місті притулків для тварин.

Проблема забезпечення належних умов утримання тварин і поведження з ними, регулювання чисельності безпритульних тварин є комплексною і вимагає залучення різних структур міста для її вирішення і планування на довгострокову перспективу.

Популяція безпритульних тварин на території великих міст поповнюється за рахунок:

1. Розмноження безпритульних тварин (одна самка в рік народжує 8-12 цуценят);
2. Тварин кинутих, загублених, кинутих у місцях продажу;
3. Тварин, що мігрували з приміських районів на вільні території.

Таким чином, варто зробити висновок, що вирішення даної проблеми вимагає принципового підходу з урахуванням вимог чинного законодавства.

5. Шляхи вирішення завдань Програми

Для вирішення завдань Програми необхідно привести ситуацію, що склалась у місті з поведженням з безпритульними тваринами, у відповідність до вимог чинного законодавства.

З цією метою:

1. Регулювання чисельності безпритульних тварин у місті здійснювати на підставі вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».
2. Утворити службу вилову безпритульних тварин, розробити положення про порядок вилову безпритульних тварин та діяльність служби вилову.
3. Стерилізацію тварин здійснювати в ліцензованих установах ветеринарної медицини або в притулках для безпритульних тварин (стерилізація, утримання вилонених тварин, гуманна евтаназія), а також у громадських організаціях захисту тварин.
4. Сприяти створенню притулків різної форми власності для тварин та пунктів тимчасового утримання безпритульних та загублених тварин.

6. Етапи реалізації заходів Програми

I етап:

дотримання Правил утримання домашніх тварин у м. Кіровограді;
 дотримання порядку реєстрації домашніх тварин, передбаченого Правилами утримання домашніх тварин у м. Кіровограді;

розробка та введення в дію Положення про гуманний вилов безпритульних тварин;

визначення виконавця, який буде здійснювати відлов безпритульних тварин та доставку їх до ліцензованих установ ветеринарної медицини для стерилізації або в притулки для стерилізації безпритульних тварин утримання виловлених тварин, гуманної евтаназії;

розробка та введення в дію Положення про службу вилову.

II етап:

здійснення ліцензованими установами ветеринарної медицини стерилізації безпритульних тварин або притулками для безпритульних тварин - стерилізації, утримання виловлених тварин, гуманної евтаназії;

розробка і введення в дію загальної електронної бази даних домашніх тварин у м. Кіровограді;

розробка проектів та створення територій і майданчиків для вигулу домашніх тварин.

7. Механізми забезпечення реалізації Програми

7.1. Нормативно-правове забезпечення

Реалізація Програми забезпечується виконанням Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», Правил утримання домашніх тварин у м. Кіровограді, затверджених рішенням Кіровоградської міської ради від 19.08.2010 року № 3674, та інших нормативно-правових актів у сфері поводження з тваринами.

7.2. Фінансове забезпечення

Фінансування заходів, передбачених Програмою, здійснюється за рахунок:

коштів міського, державного, обласного бюджету;

позабюджетних коштів - добровільних внесків юридичних та фізичних осіб;

коштів інших джерел, не заборонених законодавством України.

Для забезпечення ефективної роботи та контролю у сфері утримання і поводження з домашніми тваринами кошти міського бюджету можуть надаватись у якості фінансової підтримки комунальним, іншим підприємствам, громадським організаціям, які здійснюють діяльність у цій сфері.

З метою урахування виконання заходів Програми на наступний рік виконавці щорічно надають фінансово-економічне обґрунтування заходів, передбачених Програмою. Кошти на реалізацію Програми виділяються в бюджеті окремим рядком.

7.3. Організаційне забезпечення

Організаційне забезпечення реалізації Програми і контроль за виконанням передбачених Програмою заходів здійснює Головне управління житлово-комунального господарства Кіровоградської міської ради.

З метою координації діяльності виконавців Програми розпорядженням міського голови створюється робоча група у складі представників депутатського корпусу Кіровоградської міської ради, Головного управління житлово-комунального господарства Кіровоградської міської ради, Управління Держпродспоживслужби у Кіровоградській області, громадських організацій у сфері захисту тварин.

Головне управління житлово-комунального господарства Кіровоградської міської ради готує для ухвалення міською радою перелік заходів, запланованих Програмою, для реалізації в поточному та наступних роках.

7.4. Забезпечення управління і контролю

Виконавчі органи Кіровоградської міської ради:

координують діяльність підприємств, установ, організацій, які знаходяться на території відповідного району, щодо дотримання вимог нормативно-правових актів у сфері поводження з домашніми та іншими тваринами;

приймають рішення про карантинні обмеження, затверджують плани заходів щодо ліквідації осередку інфекційного захворювання серед тварин, контролюють виконання карантинних заходів;

контролюють додержання вимог нормативно-правових актів у сфері поводження з тваринами юридичними та фізичними особами згідно з чинним законодавством;

забезпечують облаштування у разі створення місць та зон для виходу собак на своїх адміністративних територіях;

Кіровоградський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Кіровоградській області:

здійснює нагляд за дотриманням порядку виходу домашніх тварин (собак) у громадських місцях та вживає відповідних заходів у разі порушення законодавства про порядок поводження й утримання домашніх тварин;

Управління Держпродспоживслужби у Кіровоградській області, Кіровоградська міська державна лікарня ветеринарної медицини:

узгоджують порядок тримання домашніх тварин юридичними особами на підприємствах, в установах, організаціях, розплідниках та інших об'єктах;

здійснюють карантин тварин, що нанесли ушкодження громадянам;

інших тварин, підозрілих у захворюванні на сказ;

стерилізацію згідно з розмірами плати за послуги, які надаються установами, що належать до сфери управління Державної ветеринарної та фітосанітарної служби, з питань ветеринарної медицини;

накладають карантинні обмеження, затверджують плани заходів щодо ліквідації осередку інфекційного захворювання серед тварин, контролюють виконання карантинних заходів;

надають інформацію органам місцевого самоврядування щодо кількості складених приписів, актів, протоколів про усунення наслідків порушень Правил утримання домашніх тварин на території м. Кіровограда за відповідний рік;

у межах своєї компетенції здійснюють контроль та нагляд за дотриманням вимог Правил утримання домашніх тварин у м. Кіровограді, інших нормативно-правових актів з питань утримання та поводження з тваринами;

здійснюють реєстрацію домашніх тварин;

здійснюють нагляд та прогнозування епідемічної ситуації, пов'язаної з зооантропонозними інфекціями на території міста та розробляють пропозиції щодо її поліпшення;

здійснюють санітарно-просвітницьку роботу;

здійснюють моніторинг надання антирабічної допомоги в лікувально-профілактичних закладах міста та їх забезпечення антирабічними імунобіологічними препаратами;

ЖЕО, ЖЕК, ЖБК, ОСББ, органи самоорганізації населення міста:

забезпечують утримання у належній чистоті територій дворів і прибудинкових територій;

забезпечують утримання підвалів, горищ та інших технічних приміщень у будинках закритими або відповідно обладнаними для запобігання проникненню до них тварин;

забезпечують інформування мешканців щодо проведення планової вакцинації від сказу та інших протиепідемічних заходів;

сприяють працівникам ветеринарної медицини в проведенні протиепізоотичних заходів, сприяють проведенню профілактичних щеплень проти сказу;

здійснюють контроль за виконанням мешканцями проведення планової профілактичної вакцинації тварин проти сказу та проведення інших протиепізоотичних та протиепідеміологічних заходів;

сприяють працівникам служби вилову тварин виконанню своїх посадових (службових) обов'язків;

Компетентні органи, підприємства і організації в сфері утримання домашніх тварин:

здійснюють свої повноваження у межах відповідно до вимог законодавства України та інших нормативно-правових актів, своїх Положень або Статутів;

Громадські організації, об'єднання (відповідно до своїх Статутів):
сприяють проведенню загальноміських протиепізоотичних та протиепідемічних заходів;

сприяють організації та проведенню інформаційно-просвітницьких заходів, тематичних лекцій, семінарів, конференцій, виставок з метою забезпечення виховної роботи із питань тримання тварин.

8. Очікувані результати реалізації заходів Програми

Затвердження і реалізація передбачених заходів створить правову основу для ефективної роботи та контролю у сфері утримання і поводження з домашніми тваринами в місті та буде сприяти:

суттєвому зменшенню та регулюванню кількості безпритульних тварин у місті;

зменшенню забруднення території міста відходами життєдіяльності тварин;

поліпшенню епізоотичного, санітарно-епідемічного, екологічного стану міста;

збереженню здоров'я населення;

зменшенню рівня захворювання населення хворобами, спільними для людей і тварин;

формуванню сучасного гуманного ставлення до тварин, що знаходяться поруч з людиною;

свідомому ставленню громадян до існуючих проблем у сфері утримання і поводження з домашніми та іншими тваринами в місті;

впровадженню міжнародного позитивного досвіду у вирішенні питань поводження з домашніми та іншими тваринами;

формуванню у підростаючого покоління етичного ставлення до тварин.

Начальник Головного управління
житлово-комунального господарства

О. Хачатурян

Додаток
до Програми регулювання чисельності
безпритульних тварин у м. Кіровограді
на 2016-2020 роки

ЗАХОДИ
Програми регулювання чисельності безпритульних тварин
у м. Кіровограді на 2016-2020 роки

№ з/п	Зміст заходів	Мета	Виконавець	Джерело фінансування	Основні обсяги фінансування (вартість), тис.грн	Термін виконання
1	2	3	4	5	6	7
1	Організація регулювання чисельності безпритульних тварин у м. Кіровограді, у т. ч.:	Запобігання збільшенню кількості безпритульних тварин, забезпечення належного епізоотичного, санітарного, екологічного стану міста	Головне управління житлово-комунального господарства Кіровоградської міської ради Управління Держпродспоживслужби у Кіровоградській області Виконавчі органи районних у м. Кіровограді рад	Міський бюджет, інші джерела, не заборонені законодавством України	2016 р.	2016-2020
1.1.	Ведення обліку зареєстрованих безпритульних тварин у м. Кіровограді	Кіровоградська філія агентства з ідентифікації і реєстрації тварин, спеціалісти ветеринарної медицини	Управління Держпродспоживслужби у Кіровоградській області Кіровоградська міська державна лікарня ветеринарної медицини		Кошти виконавців в межах кошторису	2016 - 2020
1.2.	Розробка і затвердження Положення про порядок вилову безпритульних тварин у м. Кіровограді та діяльність служби вилову. Утримання служби вилову		Головне управління житлово-комунального господарства Кіровоградської міської ради		Щороку визначаються виконавцями	2016
1.3.	Ведення обліку зареєстрованих домашніх тварин у м. Кіровограді	Передбачено Правилами утримання домашніх тварин у м. Кіровограді	Управління Держпродспоживслужби у Кіровоградській області Кіровоградська міська державна лікарня ветеринарної медицини		Кошти виконавців в межах кошторису	2016

1	2	3	4	5	6	7
2.	Упорядкування питань поводження з домашніми тваринами, що мають власників, у т. ч.:	Удосконалення нормативно-правової бази з питань поводження з домашніми тваринами у місті, поліпшення епізоотичного, санітарно-епідемічного стану міста, створення належних умов утримання тварин забезпечення і здійснення контролю за дотриманням вимог Правил утримання домашніх та інших тварин у м. Кіровограді, запобігання збільшенню кількості безпритульних тварин	Головне управління житлово-комунального господарства Кіровоградської міської ради Управління Держпродспоживслужби у Кіровоградській області Управління архітектури та містобудування Кіровоградської міської ради Управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища Кіровоградської міської ради	Міський бюджет, інші джерела, не заборонені законодавством України		2016-2020
2.1.	Розробка проектів територій і майданчиків для виходу домашніх тварин		Управління архітектури та містобудування Кіровоградської міської ради Управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища Кіровоградської міської ради		Щороку визначаються виконавцями	2016-2018
2.2.	Організація і проведення робіт з облаштування майданчиків і територій для виходу домашніх тварин		Головне управління житлово-комунального господарства Кіровоградської міської ради		Щороку визначаються виконавцями	2017-2020
3.	Упорядкування питань поводження з домашніми безпритульними тваринами, у т. ч.:	Регулювання і запобігання збільшенню кількості безпритульних тварин, забезпечення належного епізоотичного, санітарно-епідемічного благополуччя на території міста	Головне управління житлово-комунального господарства Кіровоградської міської ради Управління Держпродспоживслужби у Кіровоградській області Підприємство, уповноважене щодо відлову безпритульних тварин Громадські організації та об'єднання	Міський бюджет, інші джерела, не заборонені законодавством України		2016-2020

1	2	3	4	5	6	7
3.1.	Здійснення вилову безпритульних домашніх тварин на території м. Кіровограда відповідно до вимог чинного законодавства та відповідного положення				Щороку визначаються виконавцями	2016-2020
3.2.	Будівництво притулку тимчасового утримання безпритульних тварин			Державний бюджет, обласний бюджет	Щороку визначаються виконавцями	2017-2020
4.	Інформаційно-просвітницька і виховна робота з питань поводження та ставлення до тварин, у т. ч.:	Підвищення відповідальності власників тварин, пропаганда гуманного ставлення, запобігання жорстокому поводженню з тваринами	Управління Держпродспоживслужби у Кіровоградській області Головне управління житлово-комунального господарства Кіровоградської міської ради Управління освіти Кіровоградської міської ради Відділ по роботі із засобами масової інформації Кіровоградської міської ради Громадські організації та об'єднання	Міський бюджет, інші джерела, не заборонені законодавством України		2016-2020
4.1.	Організація інформаційно-просвітницької роботи з населенням з питань утримання домашніх тварин				Щороку визначаються виконавцями	2016-2020
4.2.	Розробка і поліграфічне видання довідника з інформацією про адреси, місце, порядок реєстрації тварин, Правил утримання тварин у місті, буклетів про профілактику захворювання на сказ				Щороку визначаються виконавцями	2016-2020
4.3.	Розробка навчальних виховних курсів для дошкільних і навчальних закладів з питань гуманного ставлення до тварин і правил поведінки з ними				Щороку визначаються виконавцями	